



11.04.2017

Kokousaika 11.04.2017 15:30 - 17:16

Kokouspaikka Elimäenkatu 5

Läsnä

Jäsenet

Koulumies, Terhi	puheenjohtaja
Paananen, Eija	saapui 16:11, poissa: 127-135§
Pasterstein, Dennis	
Rguibi, Mariam	saapui 15:42, poissa: 127-131§
Valokainen, Tuomo	
Kopra, Matti	varajäsen
Kostiainen, Aura	varajäsen
	saapui 15:37, poissa: 127-130§
Ståhlberg, Taija	varajäsen
Möller Antti	jäsen
	poissa

Muut

Oskala, Hannu	kaupunginhallituksen edustaja
	saapui 15:38, poissa: 127-130§
Henttonen, Pekka	osastopäällikkö
Hyvärinen, Silja	osastopäällikkö
Kielenniva, Nea	osastopäällikkö
Luomanen, Jussi	vs. kaupunginarkkitehti
Nurmi, Erkki	vs. tulosryhmän johtaja
Saarinen, Raimo K	kaupungininsinööri
von Knorring, Maria	viestintäpäällikkö
Penttinen, Janne	lakimies
Palmgren, Tomas	projektinjohtaja
	läsnä: 136§
Ala-Heikkilä, Yrjö	asiantuntija
	läsnä: 137§
Etelämäki, Päivi	projektinjohtaja
	läsnä: 137§
Laine, Kaija	projektinjohtaja
	läsnä: 137§
Leinonen, Akseli	asiantuntija
	läsnä: 137§

Puheenjohtaja



11.04.2017

---

Esittelijät	Terhi Koulumies	127-140 §
	Raimo K Saarinen	kaupungininsinööri 127-130 §
	Jukka Forsman	tulosryhmän johtaja 131-132 §
	Nea Kielenniva	osastopäällikkö 133-134 §
	Jussi Luomanen	vs. kaupunginarkkitehti 135 §
	Silja Hyvärinen	osastopäällikkö 136-140 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Janne Penttinen	lakimies 127-140 §



11.04.2017

---

§	Asia
127	Ki/1 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
128	Ki/2 Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano
129	Ki/3 Ilmoitusasiat
130	Ki/4 Lautakunnan alaisten viranhaltijoiden päätösten seuranta
131	Rt/1 Välimerenkadun kiskotyöt, urakoitsijan valinta, Kuljetus ja Maanrakennus P. Salonen Oy, 1 532 000 euroa (alv 0 %)
132	Rt/2 Televisiokadun tontin 17956/10 rakentamisen yhteydessä tehtävät kadunrakentamistyöt, muutostyövarauksen korottaminen
133	Ho/1 Oikaisuvaatimus palveluosaston lakimiehen päätökseen 4.1.2017 § 7 vahingonkorvausasiassa
134	Ho/2 Oikaisuvaatimus palveluosaston lakimiehen päätökseen 21.02.2017 § 43 vahingonkorvausasiassa
135	Ka/1 Kampinmalmin ja Töölön aluesuunnitelma
136	Ko/5 Esitys kaupunginhallitukselle Loviseholminpuiston puistosuunnitelman hyväksymiseksi, Sörnäinen, nro VIO 5836/1
137	Ko/4 Töölönlahden eteläosan puisto- ja katualueiden suunnitelmaluonnos, nro VIO 5860/1
138	Ko/1 Rakennusviraston ympäristösuunnittelun puitesopimus 2017–2019
139	Ko/2 Suutarilan alueurakka 1.6.2017–30.9.2022, alueurakoitsijan valinta, VRJ Etelä-Suomi Oy, kokonaishinta 5 130 987,30 euroa (alv 0 %)
140	Ko/3 Haltiamännynntori, katusuunnitelman hyväksyminen, nro 30614/1, Laajasalo



## § 127

### Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

#### Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla yleisten töiden lautakunta päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Kopra ja Valokainen sekä varatarkastajiksi jäsenet Ståhlberg ja Pasterstein.

Esittelijä

kaupungininsinööri  
Raimo K Saarinen

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Yleisten töiden lautakunta päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla yleisten töiden lautakunta päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Paananen ja Landén sekä varatarkastajiksi jäsenet Valokainen ja Nyholm.

Esittelijä

kaupungininsinööri  
Raimo K Saarinen

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



**§ 128**

**Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano**

**Päätös**

Yleisten töiden lautakunta päätti, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

kaupungininsinööri  
Raimo K Saarinen

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Päätösehdotus**

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupungininsinööri  
Raimo K Saarinen

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



11.04.2017

Ki/3

## § 129

### Ilmoitusasiat

#### Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti merkitä tiedoksi.

Esittelijä

kaupungininsinööri  
Raimo K Saarinen

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

#### Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus (Khs)

Khs 3.4.2017 Ryj/1

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 12 ja 13 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

--

yleisten töiden lautakunta 28.3.2017

[Päätöstiedote nro 13](#)

Esittelijä

kaupungininsinööri  
Raimo K Saarinen

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



## § 130

### Lautakunnan alaisten viranhaltijoiden päätösten seuranta

#### Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti, että rakennusviraston viranhaltijoiden päätöksiä ajalta 30.3.–5.4.2017 ei oteta lautakunnan käsiteltäväksi.

Kaupungininsinööri 3.4.2017 § 18

Arkkitehtuoriosasto

Kaupunginarkkitehti 3.4.2017 § 2

Palveluosasto

Alueidenkäyttö, toimistopäällikkö PAK 4.4.2017 § 142–149

Esittelijä

kaupungininsinööri  
Raimo K Saarinen

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupungininsinööri  
Raimo K Saarinen

#### Oheismateriaali

- 1 Kaupungininsinööri viranhaltijan pöytäkirja 03.04.2017/18
- 2 Kaupunginarkkitehti viranhaltijan pöytäkirja 03.04.2017/02
- 3 Toimistopäällikkö PAK viranhaltijan pöytäkirja 04.04.2017/142
- 4 Toimistopäällikkö PAK viranhaltijan pöytäkirja 04.04.2017/143
- 5 Toimistopäällikkö PAK viranhaltijan pöytäkirja 04.04.2017/144
- 6 Toimistopäällikkö PAK viranhaltijan pöytäkirja 04.04.2017/145
- 7 Toimistopäällikkö PAK viranhaltijan pöytäkirja 04.04.2017/146
- 8 Toimistopäällikkö PAK viranhaltijan pöytäkirja 04.04.2017/147
- 9 Toimistopäällikkö PAK viranhaltijan pöytäkirja 04.04.2017/148
- 10 Toimistopäällikkö PAK viranhaltijan pöytäkirja 04.04.2017/149

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



## § 131

### Välimerenkadun kiskotyöt, urakoitsijan valinta, Kuljetus ja Maanrakennus P. Salonen Oy, 1 532 000 euroa (alv 0 %)

HEL 2017-004124 T 02 08 03 00

#### Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti oikeuttaa HKR-Rakennuttajan tekemään urakkasopimuksen Välimerenkadun kiskotyöt urakasta hinnaan halvimman tarjouksen antaneen Kuljetus ja Maanrakennus P. Salonen Oy:n kanssa 1 532 000 euron arvonlisäverottomasta kokonaishinnasta ja oikeuttaa HKR-Rakennuttajan rakennuttamistoimisto 2:n käyttämään urakassa mahdollisesti esiintyviin lisä- ja muutostöihin sekä urakkasopimuksen perusteella mahdollisesti syntyviin muihin lisävelvoitteisiin arvonlisäverottomana enintään 150 000 euroa.

#### Esittelijä

tulosryhmän johtaja  
Jukka Forsman

#### Lisätiedot

Jukka Forsman, tulosryhmän johtaja, puhelin: 310 38484  
jukka.forsman(a)hel.fi

#### Liitteet

1 Kuljetus ja Maanrakennus P. Salonen Oyn tarjous 3.4.2017

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, yleisten töiden lautakunta

#### Otteet

##### Ote

Tarjoajat

HKR-Rakennuttaja  
Rakennuttamistoimisto 2

##### Otteen liitteet

Esitysteksti  
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, yleisten töiden lautakunta  
Esitysteksti  
Esitysteksti

#### Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

#### Esittelijän perustelut

Yleistä rakennuskohteesta



HSL tulee avaamaan Välimerenkadulle (välillä Länsisatamankatu – Jätkäsaarenlaituri) uuden raitiotieliikennedyhteyden ja sitä varten kadulle rakennetaan raitiotiet. Kiskotyöt sisältävät neljä raitiopsyäkkiä.

Työt pitää aloittaa 5/2017 ja ne valmistuvat urakkaohjelman mukaisesti 8/2017. Työn tilaajana toimii HKL.

#### Tarjouspyyntömenettely

Urakan hankinnasta jätettiin avoimeen kansalliseen hankintamenettelyyn perustuva hankintailmoitus 14.3.2017 sähköisessä tietokannassa [www.hankintailmoitukset.fi](http://www.hankintailmoitukset.fi).

Tarjouspyynnön mukaisesti urakoitsijaksi valitaan kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen antanut tarjoaja. Kokonaistaloudellisesti edullisin on tarjous, joka on rakennuttajan asettamat tarjoajan soveltuvuutta koskevat vaatimukset täyttävistä tarjouksista hinnaltaan halvin.

Rakennuttaja perustelee hankinnan jakamatta jättämistä (kokonaisu-urakka) sillä, että kohde rakennutetaan niin sanottuna ”yhteisenä kunnallisteknisenä työmaana”, jolla on useampia tilaajatahoja ja jotka ovat yhteisellä sopimuksella sitoutuneet rakennustyössä kokonaisu-urakan käyttöön. Tällöin kokonaisu-urakan jakaminen tekisi urakkasopimuksen toteuttamisesta teknisesti liian vaikeaa

Tarjouskilpailussa saatiin neljä (4) tarjousta.

#### Urakkatarjoukset

HKR-Rakennuttaja on saanut seuraavat pyytämänsä tarjouspyynnön mukaiset urakkatarjoukset (tarjoushinnat on ilmoitettu arvonlisäverottomina):

1. Kuljetus ja Maanrakennus P. Salonen Oy	1 532 000 euroa
2. Destia Rail Oy	1 626 000 euroa
3. EKT Infra Oy	1 679 010 euroa
4. VM Suomalainen Oy	1 822 000 euroa

#### Esittelijä

tulosryhmän johtaja  
Jukka Forsman

#### Lisätiedot

Jukka Forsman, tulosryhmän johtaja, puhelin: 310 38484  
[jukka.forsman\(a\)hel.fi](mailto:jukka.forsman(a)hel.fi)

#### Liitteet



11.04.2017

Rt/1

1 Kuljetus ja Maanrakennus P. Salonen Oyn tarjous 3.4.2017

## Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, yleisten töiden lautakunta

## Otteet

### Ote

Tarjoajat

HKR-Rakennuttaja  
Rakennuttamistoimisto 2

### Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, yleisten töiden lautakunta

Esitysteksti

Esitysteksti



## § 132

### Televisiokadun tontin 17956/10 rakentamisen yhteydessä tehtävät kadunrakentamistyöt, muutostyövarauksen korottaminen

HEL 2016-000247 T 10 01 01 02

#### Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti oikeuttaa HKR-Rakennuttajan rakennuttamistoimisto 2:n käyttämään Televisiokadun tontin rakentamisen yhteydessä tehtävissä kadunrakentamistöissä projektinjohtourakan liisä- ja muutostöihin yleisten töiden lautakunnan 22.3.2016 § 118 tekemän päätöksen lisäksi arvonlisäverottomana 900 000 euroa, eli urakassa yhteensä arvonlisäverottomana 1 130 0000 euroa.

#### Esittelijä

tulosryhmän johtaja  
Jukka Forsman

#### Lisätiedot

Jukka Forsman, tulosryhmän johtaja, puhelin: 310 38484  
jukka.forsman(a)hel.fi

#### Liitteet

1 Tavoitehintalaskelma.xls

#### Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, yleisten töiden lautakunta

#### Otteet

##### Ote

HKR-Rakennuttaja  
Rakennuttamistoimisto 2  
Kustannustoimisto

##### Otteen liitteet

Esitysteksti  
Esitysteksti  
Esitysteksti

#### Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

#### Esittelijän perustelut

Aikaisempi päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti 22.3.2016 § 118 oikeuttaa HKR-Rakennuttajan rakennuttamistoimisto 2:n tekemään urakkasopimuksen Televisiokadun tontin rakentamisen yhteydessä tehtävistä kadunrakentamistöistä tavoitehintaisena projektinjohtourakkana Rakennusosa-



keyhtiö Hartelan kanssa 2 233 072 euron arvonlisäverottomasta tavoitehinnasta ja oikeuttaa HKR-Rakennuttajan rakennuttamistoimisto 2:n käyttämään urakassa mahdollisesti esiintyviin muutostöihin sekä urakasopimuksen perusteella mahdollisesti syntyviin muihin lisävelvoitteisiin arvonlisäverottomana enintään 230 000 euroa.

Urakkamuotona on tavoitehintainen projektinjohtourakka, jossa Rakennusosakeyhtiö Hartela kilpailuttaa kaikki kaupungille tehtävät työt kaupungin teettämällä suunnitelmilla ja kaupungin valvonnassa. Kaupunki maksaa Rakennusosakeyhtiö Hartelalle kilpailutettavien osurakoiden hinnan lisäksi kiinteän projektinjohtopalkkion, joka sisältää työmaan yhteiset kustannukset, rakennusurakan yleisten sopimusehtojen YSE 1998:n mukaiset työmaapalvelut, riskit ja katteen.

Projektinjohtourakassa on tapahtunut muutoksia mm. seuraavista syistä:

- Katualueiden rakennussuunnitelmat muuttuivat kokonaisuudessaan niin rakenteiden kuin kunnallistekniikankin osalta. Alkuperäiset suoritelmäärät lisääntyivät huomattavasti.
- Maaperästä löytyi maankaivun yhteydessä merkittävän isoja betonirakenteita joista ei ole ollut etukäteen tietoa eikä suunnitelmia. Osin ko. rakenteita on jouduttu purkamaan sekä rakentamaan uutta korvaavaa tukimuuria ja siirtymäläattaa Televisiokadun rakentamisen yhteydessä. Lisäksi kaivumaat sisälsivät suuren määrän rakennusjätettä.
- Junaliikenteen läheisyyden takia louhintatöitä on osin jouduttu tekemään yö- ja viikonlopputöinä junaradalle mahdollisten jännitekatkojen aikana. Urakasopimuksen mukaisesti urakoitsija on laskuttanut ko. töiden erityisjärjestelyistä kertyneet kustannukset toteutuneiden kustannusten mukaisesti.
- Kallion voimakkaan vaakarakoilun ja heikkousvyöhykkeiden vuoksi on tehty lujituspulttauksia ja erillisiä irti porauksia. Nämä taas ovat aiheuttaneet lisäyksiä betonitukimuurien rakenteisiin.

Hartelan alkuperäinen tavoitehintatarjous perustui tarjoushetkellä käytössä olleisiin katusuunnitelmiin ja taitorakenteiden osalta pelkästään viitesuunnitelmiin. Varsinaisten rakennussuunnitelmien tekeminen sekä katutöiden että taitorakenteiden osalta aloitettiin rinnan Hartelan töiden kanssa ja ne valmistuivat projektinjohtourakan aikataulun mukaisesti. Suunnittelun ohjauksessa ovat olleet mukana katu- ja puisto-osaston asiantuntijat ja osurakoiden kilpailutus on tehty HKR-Rakennuttajan projektiorganisaation valvonnassa. Kyseessä on ollut siis ns. yhteistointaurakka.



11.04.2017

Esittelijä

tulosryhmän johtaja  
Jukka Forsman

Lisätiedot

Jukka Forsman, tulosryhmän johtaja, puhelin: 310 38484  
jukka.forsman(a)hel.fi

Liitteet

1 Tavoitehintalaskelma.xls

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, yleisten töiden lautakunta

Otteet

**Ote**

HKR-Rakennuttaja  
Rakennuttamistoimisto 2  
Kustannustoimisto

**Otteen liitteet**

Esitysteksti  
Esitysteksti  
Esitysteksti

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 22.03.2016 § 118

HEL 2016-000247 T 10 01 01 02

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti oikeuttaa HKR-Rakennuttajan rakennuttamistoimisto 2:n tekemään urakkasopimuksen Televisiokadun tontin rakentamisen yhteydessä tehtävistä kadunrakentamistöistä tavoitehintaisena projektinjohtourakkana Rakennusosakeyhtiö Hartelan kanssa 2 233 072 euron arvonlisäverottomasta tavoitehinnasta ja oikeuttaa HKR-Rakennuttajan rakennuttamistoimisto 2:n käyttämään urakassa mahdollisesti esiintyviin muutostöihin sekä urakkasopimuksen perusteella mahdollisesti syntyviin muihin lisävelvoitteisiin arvonlisäverottomana enintään 230 000 euroa.

Esittelijä

kaupungininsinööri  
Raimo K Saarinen

Lisätiedot

Erkki Nurmi, toimistopäällikkö, puhelin: 310 38306  
erkki.nurmi(a)hel.fi



11.04.2017

Kiinteistövirasto Tonttiosasto Yritystonttitoimisto Yritystonttitoimiston toimistopäällikkö 15.03.2016 § 85

HEL 2016-000247 T 10 01 01 02

Televisiokatu 11

### Päätös

Yritystonttitoimiston toimistopäällikkö hyväksyi tontin 17056/10 (Televisiokatu 13, kiinteistötunnus 91-17-056-10) vuokranantajana Cederqvist & Jäntti Arkkitehtien laatimat, 16.3.2016 päivätyt rakennuslupapiirustuksen maanvuokrasopimuksen mukaisina.

Vuokralainen on velvollinen yhteistyössä kaupungin kanssa laatimaan Televisioaukiolle sijoitettavista rakenteista ja ajoyhteydestä rasitesopimuksen, joka liitetään pitkäaikaiseen maanvuokrasopimukseen sopimusehtona noudatettavaksi.

(L1117-56)

### Päätöksen perustelut

Piirustukset esittävät 11 212 k-m<sup>2</sup>:n suuruisen toimitilarakennuksen rakentamista. Tontin 17056/10 pinta-ala on 3 027 m<sup>2</sup> ja rakennusoikeus on 12 000 k-m<sup>2</sup>.

Maanvuokrasopimuksen mukaan vuokralainen saa toteuttaa tontille hyväksytyjen piirustusten mukaisen toimistorakennuksen.

### Lisätiedot

Hanneli Alho, kiinteistölakimies, puhelin: 310 64159  
hanneli.alho(a)hel.fi

### Kaupunginhallitus 29.02.2016 § 195

HEL 2016-000247 T 10 01 01 02

### Päätös

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään Helsingin kaupungin 17. kaupunginosan suunnitellut tontit 17056/7 (pinta-ala 1 449 m<sup>2</sup>, rakennusoikeus 5 000 k-m<sup>2</sup>) ja 17056/8 (pinta-ala 1 579 m<sup>2</sup> ja rakennusoikeus 7 000 k-m<sup>2</sup>) tonttien vuokralaiselle seuraavin ehdoin:

1



Toimistotonttien hinta perustuu elinkustannusindeksin pistelukua 100 vastaavaan yksikköhintaan 26 euroa/k-m<sup>2</sup>. Kauppahinta määräytyy kaupantekohetkellä viimeksi julkaistun indeksipisteluvun mukaan korjatun yksikköhinnan mukaan.

2

Osto-oikeus on voimassa 31.12.2020 saakka.

3

Muutoin noudatetaan kaupungin vakiintuneita kiinteistökaupan ehtoja sekä kiinteistölautakunnan päättämiä lisäehtoja.

Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa kiinteistövirastoa ja rakennusvirastoa julkisia hankintoja koskevat säännösten asettamat rajoitteet huomioiden sopimaan suunniteltujen tonttien 17056/7 ja 8 tulevan vuokralaisen ja/tai kohteen rakennuttajana toimivan Rakennusosakeyhtiö Hartelan (y-tunnus 0196430-3) kanssa tonttien luovutuksen yhteydessä tonttien rakentamiskelpoiseksi saattamisen edellyttämistä, liitteenä nro 1 olevan kartan mukaisella alueella suoritettavista kadunrakentamistöistä sekä niihin liittyvien kustannusten korvaamisesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja  
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045  
katri.erroll(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 11.02.2016 § 65

HEL 2016-000247 T 10 01 01 02

Kiinteistökartta 87/676 495, Televisiokatu 11-13

Esitys

A

Kiinteistölautakunta päätti täydentää 28.1.2016 § 37 tekemäänsä Helsingin kaupungin 17. kaupunginosan (Pasila) suunniteltujen tonttien 17056/7 ja 8 vuokrausta koskevaa päätöstä siten, että päätöksen mukaiseen vuokrasopimukseen liitetään seuraavat ehdot:

1



Vuokralainen on velvollinen vuokra-alueen rakentamiskelpoiseksi saattamiseen suorittamaan liitteenä nro 1 olevaan karttaan merkityllä alueella kadunrakentamistöitä ja niihin välittömästi liittyviä muita töitä rakennusviraston kanssa erikseen sovittavalla tavalla ja laajuudessa.

Vuokralainen on velvollinen esittämään mainittujen töiden suorittamisesta tarjouksen rakennusviraston hyväksyttäväksi sekä sopimaan töiden suorittamisesta ja niistä aiheutuvien kustannusten jakamisesta rakennusviraston kanssa. Mikäli osapuolten välillä ei päästä kustannuksista sopimukseen, kustannukset määräytyvät ulkopuolisen asiantuntijan laatimaan kustannuslaskelmaan perustuen ellei vuokralainen esitä muuta luotettavaa selvitystä todellisista kustannuksista.

Vuokralainen on velvollinen suorittamaan kaikki toimenpiteet mahdollisimman kustannustehokkaasti ja rakennusviraston antamien ohjeiden mukaisesti sekä sopimaan yksityiskohdista rakennusviraston kanssa.

Vuokranantaja ei vastaa mistään vuokralaiselle tai kolmannelle mahdollisesti aiheutuvista vahingoista, haitoista eikä kustannuksista, mikäli mainitut osapuolet eivät pääse asiassa sopimukseen ja vuokralaisen hanke tämän johdosta viivästyy.

Ensisijaisesti kustannusten jakamisesta sovitaan vuokralaisen ja rakennusviraston kesken. Mikäli mainitut osapuolet eivät pääse asiassa sopimukseen, vuokralaisen ja vuokranantajan välillä sovitaan kustannusten korvaamisesta erikseen.

2

Muutoin noudatetaan kiinteistölautakunnan 28.1.2016 § 37 tekemän päätöksen ehtoja.

(L1117-55)

B

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kiinteistölautakunta oikeutetaan myymään Helsingin kaupungin 17. kaupunginosan suunnitellut tontit 17056/7 (pinta-ala 1 449 m<sup>2</sup>, rakennusoikeus 5 000 k-m<sup>2</sup>) ja 17056/8 (pinta-ala 1 579 m<sup>2</sup> ja rakennusoikeus 7 000 k-m<sup>2</sup>) tonttien vuokralaiselle seuraavin ehdoin:

1

Toimistotonttien hinta perustuu elinkustannusindeksin pistelukua 100 vastaavaan yksikköhintaan 26 euroa/k-m<sup>2</sup>. Kauppahinta määräytyy kaupantekohetkellä viimeksi julkaistun indeksipisteluvun mukaan korjatun yksikköhinnan mukaan.



2

Osto-optio on voimassa 31.12.2020 saakka.

3

Muutoin noudatetaan kaupungin vakiintuneita kiinteistökaupan ehtoja sekä kiinteistölautakunnan päättämiä lisäehtoja.

Samalla kiinteistölautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus kehottaa rakennusvirastoa sopimaan suunniteltujen tonttien 17056/7 ja 8 tulevan vuokralaisen ja/tai kohteen rakennuttajana toimivan Rakennusosakeyhtiö Hartelan (y-tunnus 0196430-3) kanssa mainittujen tonttien rakentamiskelpoiseksi saattamisen edellyttämistä liitteenä nro 1 olevan kartan mukaisella alueella suoritettavista kadunrakentamistöistä sekä niihin liittyvien kustannusten korvaamisesta.

#### Käsittely

11.02.2016 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Sami Haapanen: Muutan esitystäni seuraavasti:

Päätösehdotuksen A kohdan ehdon 1 viidennen kappaleen alkuun lisätään seuraava virke:

Ensisijaisesti kustannusten jakamisesta sovitaan vuokralaisen ja rakennusviraston kesken.

28.01.2016 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

#### Esittelijä

osastopäällikkö  
Sami Haapanen

#### Lisätiedot

Hanneli Alho, kiinteistölakimies, puhelin: 310 64159  
hanneli.alho(a)hel.fi

Ilkka Aaltonen, johtava tonttiasiamies, puhelin: 310 36441  
ilkka.aaltonen(a)hel.fi



## § 133

### Oikaisuvaatimus palveluosaston lakimiehen päätökseen 4.1.2017 § 7 vahingonkorvausasiassa

HEL 2016-013098 T 03 01 00

#### Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti hylätä palveluosaston lakimiehen päätöksestä 4.1.2017 § 7 tehdyn oikaisuvaatimuksen. Palveluosaston lakimies on mainitulla päätöksellä hylännyt vahingonkorvauksen jalankulkualueella siivoamatta olleesta lehtikasasta aiheutuneesta liukastumisesta.

#### Perustelut

Eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) annetun lain mukaan kadun puhtaanapito kuuluu tontin omistajalle (10 §). Kadun puhtaanapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu siistinä ja terveydellisesti tyydyttävänä, kuten kadulle keräntyneen lian, lehtien, roskien ja irtonaisten esineiden sekä rikkaruohon poistamisen ajoradalta ja jalkakäytävältä (9 §). Kunta voi päätöksellään ottaa huolehtiakseen tontinomistajalle tämän lain mukaan kuuluvista puhtaanapitotehtävistä määrättyjen katujen tai tehtävien osalta. Kunnan ottaessa huolehtiakseen tontinomistajalle 10 §:n mukaan kuuluvista puhtaanapitotehtävistä vastuu niistä siirtyy kunnalle (13 §).

Helsingin kaupunki on ko. Suurmetsän alueen osalta ottanut huolehtiakseen em. kadun kunnossapitotehtävistä. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon esimerkiksi kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset sekä vuorokaudenaika (3 §).

Tienkäyttäjän on tieliikennelain (267/1981) 3 §:n mukaisesti noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukselle eli kadun kunnossapidäjän on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Asiassa saadun selvityksen nojalla ei tässä tapauksessa ole syytä katsoa, että Helsingin kaupunki olisi laiminlyönyt vastuunsa kadun puhtaanapidosta. Helsingin kaupunki on kyseisellä paikalla huolehtinut puhtaanapidosta ja sen tason tarkastamisesta asianmukaisesti. Edellä esitettyjen seikkojen perusteella Helsingin kaupunki ei ole tuottamuksellaan aiheuttanut ky-



11.04.2017

seessä olevaa vahinkoa eikä siten ole asiassa korvausvelvollinen. Palveluosaston lakimiehen päätöstä ei tässä tapauksessa ole syytä muuttaa.

**Esittelijä**

osastopäällikkö  
Nea Kielenniva

**Lisätiedot**

Matti Linnoskivi, lakimies, puhelin: 310 39403  
matti.linnoskivi(a)hel.fi

**Liitteet**

- 1 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
- 2 HEL 2016-0013098 SELVITYS.
- 3 säätila\_Syyskuu\_2016\_vrkrvot.pdf

**Muutoksenhaku**

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

**Otteet**

**Ote**  
asianosainen

**Otteen liitteet**  
Esitysteksti  
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

**Päätösehdotus**

Päätös on ehdotuksen mukainen.

**Esittelijän perustelut**

Kuntalain (410/2015) siirtymäsäännösten nojalla oikaisuvaatimusten käsittelyssä sovelletaan vanhan kuntalain (365/1995) säännöksiä 1.6.2017 asti. Vanhan lain 89 §:n 1 ja 2 momenttien, 92 § 1 momentin sekä 93 §:n mukaisesti lautakunnan alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön asianosainen tai kunnan jäsen voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen asianomaiselle lautakunnalle 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Hakija on vaatinut 28.11.2016 saapuneella hakemuksella vahingonkorvausta 12.9.2016 kello 9.45 Vuorensyrjäntiellä tapahtuneesta liukastumisesta ja kaatumisesta. Palveluosaston lakimies on hylännyt hakemuksen päätöksellään 4.1.2017 § 7. Nyt hakija vaatii säädetyssä mää-



rääjassa 23.1.2017 viraston kirjaamoon saapuneella oikaisuvaatimuksella yleisten töiden lautakunnalta oikaisua mainittuun päätökseen.

#### Esitetyt vaatimukset

Hakija katsoo, että liukastuminen on aiheutunut jalankulkualueella olevasta roskasta sekä vanhoista että juuri tippuneista lehdistä ja siten Helsingin kaupungin laiminlyönnistä jalkakäytävän puhtaanapidossa. Hakija vaatii Helsingin kaupunkia korvaamaan vahingon asianmukaisella tavalla.

#### Saadut selvitykset

Vahingonkorvaushakemuksen johdosta pyydetystä selvityksestä käy ilmi, että vahingon tapahtuma-aikaan alueella vallitsi normaali alkusyksyn sää, eikä lehtien putoaminen vielä ollut niin runsasta, että lehtien normaali syyspoisto olisi käynnistetty. Ilmatieteen laitoksen Kaisaniemen mittausasemalta saadun tiedon mukaan tapahtuma-aikaan viime syyskuun 1-12. päivinä vuorokauden keskilämpötila vaihteli 13,4 ja 18,2 °C sekä alin lämpötila 7,8 ja 15,2 °C asteen välillä.

Oikaisuvaatimuksen johdosta pyydetyssä lisäselvityksessä todetaan, että Suurmetsän ja Jakomäen alueelta ei tullut ennen eikä jälkeen 12.9.2016 vahinkotapahtumaa muita ilmoituksia jalankulkua haittaavista puunlehdistä kuin ko. korvausvaatimus. Lehtien poistaminen aloitettiin alueen pääväyliltä 3.10.2016 ja työt tehtiin loppuun viikon 40 aikana.

#### Asian arviointia

Oikeuskäytännön nojalla katujen kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvän vahingonkorvausvastuun lähtökohtana on tuottamusvastuu eli vahingonkorvausvastuun syntyminen edellyttää huolimattomuutta, laiminlyöntiä tai virheellistä menettelyä. Liukastuminen katualueella ei sinällään yksin riitä osoittamaan kadunpitäjän tuottamusta. Kadunpitäjän on liukastumistapauksissa kuitenkin omasta puolestaan osoitettava toimineensa huolellisesti ja siten näytettävä toteen tuottamuksensa puuttuminen.

Tässä tapauksessa saatujen selvitysten nojalla ei ole syytä katsoa, että Helsingin kaupunki olisi laiminlyönyt kadun kunnossapitovelvollisuutensa. Asiassa ei ole näytetty, että kaupungin kunnossapitopiirille olisi tullut ilmoituksia Vuorensyrjän kadun roskaisuudesta tai että piirillä muutenkaan olisi ollut syytä ryhtyä lehtien säännönmukaiseen syyspoistoon ennen 12.9.2016 sattunutta vahinkotapahtumaa. Myöskään ajankohdan lämpötilojen perusteella ei näytä todennäköiseltä, että lehtien pu-



11.04.2017

toaminen alueella olisi vielä ollut niin runsasta, että se olisi edellyttänyt kunnossapitopiiriltä lehtien poiston aloittamista.

**Esittelijä**

osastopäällikkö  
Nea Kielenniva

**Lisätiedot**

Matti Linnoskivi, lakimies, puhelin: 310 39403  
matti.linnoskivi(a)hel.fi

**Liitteet**

- 1 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
- 2 HEL 2016-0013098 SELVITYS.
- 3 säätila\_Syyskuu\_2016\_vrkrvot.pdf

**Muutoksenhaku**

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

**Otteet**

**Ote**  
asianosainen

**Otteen liitteet**

Esitysteksti  
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

**Päätöshistoria**

Rakennusvirasto Palveluosasto Palveluosaston lakimies 04.01.2017 § 7

HEL 2016-013098 T 03 01 00

Jalkakäytävä, 12.9.2016 kello 9.45

**Päätös**

Palveluosaston lakimies päätti hylätä korvausvaatimuksen.

Tämä päätös on kaupungin kannanotto korvausasiaan. Mikäli hakija haluaa saada korvausasiasta kaupunkia oikeudellisesti sitovan ratkaisun, hänen tulee haastaa kaupunki Helsingin käräjäoikeuteen sillä tavoin kuin vastapuoli riita-asiassa haastetaan.

**Päätöksen perustelut**

Hakemuksen mukaan hakija on liukastunut jalkakäytävällä olevaan lehtikasaan.



11.04.2017

Kunnossapitopiiristä saamamme selvityksen mukaan vahingon tapahtuma-aikaan ei syksyn lehtien putoaminen ole vielä ollut niin runsasta, että se olisi aiheuttanut toimenpiteitä.

Edellä olevan perusteella kaupunki ei ole laiminlyönyt katujen kunnossapitolain mukaisia velvollisuuksiaan.

Lisätiedot

Marjo Laine, valmistelija, puhelin: 310 38506  
marjo.laine(a)hel.fi



**§ 134**

**Oikaisuvaatimus palveluosaston lakimiehen päätökseen 21.02.2017**

**§ 43 vahingonkorvausasiassa**

HEL 2017-001452 T 03 01 00

**Päätös**

Yleisten töiden lautakunta päätti hylätä palveluosaston lakimiehen vahingonkorvausasiassa tekemästä päätöksestä 21.02.2017 § 43 tehdyn oikaisuvaatimuksen. Palveluosaston lakimies on mainitulla päätöksellä hylännyt Sibeliuksenkadulla 6.2.2017 tapahtunutta liukastumista koskevan vahingonkorvaushakemuksen.

**Perustelut**

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (669/1978) mukaan vastuu kadun kunnossa- ja puhtaanapidosta kuuluu kunnalle (4 §). Kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon esimerkiksi kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset sekä vuorokaudenaika (3 §). Toisaalta tienkäyttäjän on tieliikennelain (267/1981) 3 §:n mukaisesti noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi.

Ilmatieteen laitoksen Kaisaniemen mittausasemalta saadun tiedon mukaan tapahtuma-aikaan 6.2.2017 klo 11.05 ilman lämpötila oli -6 °C asteen vaiheilla ja edellisenä päivänä lämpötila on ollut -3,3 °C ja + 0 °C välillä. Tapahtumapäivän aamuna klo 7.00 - 11.00 välisenä aikana oli hajanaista ja vähäistä lumisadetta eikä säätilassa edellisen yön ja aamun aikana tapahtunut sellaista nopeaa muuttumista, joka olisi aiheuttanut tehostetun liukkauden torjunnan tarvetta. Helsingin kaupungin rakentamispalvelun Staran kunnossapitopiiriin ilmoituksen mukaan alueella ei myöskään havaittu yleistä liukkautta, mutta tarkistushiekoituksia tehtiin tarvittaviin kohtiin vahinkopäivänä klo 6-14 välisenä aikana. Vahinkopaikalta toimitetuista valokuvista käy ilmi, että alueen liukkaudentorjunta on ollut asianmukaisesti hoidettuna vahinkopäivänä.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukselle eli kadun kunnossapitäjän on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Tässä tapauksessa saatujen selvitysten nojalla ei ole syytä katsoa, että Helsingin kaupunki olisi laiminlyönyt kunnossapitovelvollisuutensa. Näin ollen on katsotta-



va, että Helsingin kaupunki ei ole vastuussa aiheutuneesta vahingosta eikä siten ole asiassa korvausvelvollinen. Palveluosaston lakimiehen päätöstä ei tässä tapauksessa ole syytä muuttaa.

**Esittelijä**

osastopäällikkö  
Nea Kielenniva

**Lisätiedot**

Matti Linnoskivi, lakimies, puhelin: 310 39403  
matti.linnoskivi(a)hel.fi

**Liitteet**

- 1 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
- 2 HEL2017-001452, selvitys,.
- 3 säätila Helmikuu\_2017\_vrkarvot (1).pdf

**Muutoksenhaku**

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

**Otteet**

**Ote**  
asianosainen

**Otteen liitteet**  
Esitysteksti  
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

**Päätösehdotus**

Päätös on ehdotuksen mukainen.

**Esittelijän perustelut**

Kuntalain (410/2015) siirtymäsäännösten nojalla oikaisuvaatimusten käsittelyssä sovelletaan vanhan kuntalain (365/1995) säännöksiä 1.6.2017 asti. Vanhan lain 89 §:n 1 ja 2 momenttien, 92 § 1 momentin sekä 93 §:n mukaisesti lautakunnan alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön asianosainen tai kunnan jäsen voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen asianomaiselle lautakunnalle 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Hakija on vaatinut 6.2.2017 saapuneella hakemuksella vahingonkorvausta 6.2.2017 kello 11.05 Sibeliuksenkatu 5:n kohdalla tapahtuneesta liukastumisesta ja kaatumisesta. Palveluosaston lakimies on hylännyt hakemuksen päätöksellään 21.2.2017 § 43. Nyt hakija vaatii säädettyssä määräajassa 1.3.2017 viraston kirjaamoon saapuneella oikaisuvaatimuksella yleisten töiden lautakunnalta oikaisua mainittuun päätökseen.



11.04.2017

## Esitetyt vaatimukset

Hakijan katsoo, että kaatumisvahinko on johtunut jalkakäytävän talvikunnossapidon laiminlyönnistä ja näin ollen Helsingin kaupunki on vastuussa aiheutuneesta vahingosta. Hakija vaatii Helsingin kaupunkia korvaamaan vahingon asianmukaisella tavalla.

## Saadut selvitykset

Ilmatieteen laitoksen Kaisaniemen mittausasemalta saadun tiedon mukaan tapahtuma-aikaan 6.2.2017 klo 11.05 ilman lämpötila oli  $-6\text{ }^{\circ}\text{C}$  asteen vaiheilla ja edellisenä päivänä lämpötila on ollut  $-3,3\text{ }^{\circ}\text{C}$  ja  $+0\text{ }^{\circ}\text{C}$  välillä. Tapahtumapäivän aamuna klo 7.00 - 11.00 välisenä aikana oli hajanaista ja vähäistä lumisadetta eikä säätilassa edellisen yön ja aamun aikana tapahtunut sellaista nopeaa muuttumista, joka olisi aiheuttanut tehostetun liukkauden torjunnan tarvetta. Helsingin kaupungin rakentamispalvelun Staran kunnossapitopiirin ilmoituksen mukaan alueella ei myöskään havaittu yleistä liukkautta, mutta tarkistushiekoituksia tehtiin tarvittaviin kohtiin vahinkopäivänä klo 6-14 välisenä aikana. Vahinkopaikalta toimitetuista valokuvista käy ilmi, että alueen liukkauden torjunta on ollut asianmukaisesti hoidettuna vahinkopäivänä ja jalkakäytävä on ollut hiekoitettu. Osittain jäisellä pinnalla hiekka saattaa hiekoituksenkin jälkeen siirtyä ja kasaantua epätasaisesti jalkakäytävän normaalista käytöstä johtuen. Tällaisia kohtia pyritään peittämään tarkistushiekoituksin, joiden kattavuus ei kuitenkaan voi olla koko ajan täydellinen.

## Asian arviointia

Oikeuskäytännön nojalla kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvän vahingonkorvausvastuun lähtökohtana on tuottamusvastuu eli vahingonkorvausvastuun syntyminen edellyttää huolimattomuutta, laiminlyöntiä tai virheellistä menettelyä. Liukastuminen katualueella ei sinällään yksin riitä osoittamaan kadunpitäjän tuottamusta. Kadunpitäjän on liukastumistapauksissa kuitenkin omasta puolestaan osoitettava toimineensa huolellisesti ja siten näytettävä toteen tuottamuksensa puuttuminen. Tässä tapauksessa saatujen selvitysten nojalla ei ole syytä katsoa, että Helsingin kaupunki olisi laiminlyönyt kunnossapitovelvollisuutensa, koska katu on hiekoitettu sään edellyttämällä tiheydellä ja taval-

## Esittelijä

osastopäällikkö  
Nea Kielenniva

## Lisätiedot

Matti Linnoskivi, lakimies, puhelin: 310 39403  
matti.linnoskivi(a)hel.fi



## Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulKL 24 § 1 mom 25 k.)
- 2 HEL2017-001452, selvitys,.
- 3 säätila Helmikuu\_2017\_vrkarvot (1).pdf

## Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

## Otteet

**Ote**  
asianosainen

**Otteen liitteet**  
Esitysteksti  
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuk-  
sen johdosta annettu päätös

## Päätöshistoria

Rakennusvirasto Palveluosasto Palveluosaston lakimies 21.02.2017 § 43

HEL 2017-001452 T 03 01 00

Liukastuminen, 6.2.2017 klo 11.05, Sibeliuksenkatu 5, Taka-Töölö

### Päätös

Palveluosaston lakimies päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Tämä päätös on kaupungin kannanotto korvausasiaan. Mikäli hakija haluaa saada korvausasiasta kaupunkia oikeudellisesti sitovan ratkaisun, hänen tulee haastaa kaupunki Helsingin käräjäoikeuteen sillä tavoin kuin vastapuoli riita-asiassa haastetaan.

### Päätöksen perustelut

Vahingonkorvausvaatimuksen mukaan hakija on 6.2.2017 klo 11.05 liukastunut Sibeliuksenkatu 5 kohdalla noustessaan ulos autosta ja astuttuaan jalkakäytävälle, jossa on hakijan mukaan ollut osittain lumen alla jäätyneitä laikkuja.

Kunnossapitopiiriltä saadun selvityksen mukaan vahinkopaikka on hiekoitettu perjantaina 3.2.2017. Vahinkopäivänä sekä vahinkopäivää edeltävänä päivänä alueella suoritettu tarkistushiekoituksia klo 6.00-14.00 välisenä aikana. Töölön alueen on vahinkopäivää edeltävänä päivänä suoritettujen tarkistuskierroksen yhteydessä todettu sulaneen melko hyvin.



11.04.2017

Hakija on vahingonkorvausvaatimuksensa liitteenä toimittanut valokuvan vahinkopaikalta. Valokuvasta käy ilmi, että hiekoitus on ollut alueella asianmukaisesti paikoillaan.

Asiassa saadun selvityksen perusteella on katsottava, että liukkaudentorjunta on ollut asianmukaisesti hoidettuna vahinkopaikalla vahingon tapahtuma-aikana.

Edellä esitetyn perusteella kaupunki katsoo, ettei se ole laiminlyönyt katujen kunnossapitolain mukaisia kunnossapitovelvollisuuksiaan, eikä ole asiassa korvausvelvollinen.

Lisätiedot

Laura Kattelmäki, valmistelija, puhelin: 310 39930  
hkr.korvausasiat(a)hel.fi



## § 135

### Kampinmalmin ja Töölön aluesuunnitelma

HEL 2017-001018 T 10 05 01

#### Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti hyväksyä liitteenä 1 olevan Kampinmalmin ja Töölön aluesuunnitelman 2017 - 2026 ohjeellisena noudatettavaksi.

#### Esittelijä

vs. kaupunginarkkitehti  
Sonja Liljeblad

#### Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419  
anu.kiiskinen(a)hel.fi

#### Liitteet

- 1 Kampinmalmin ja Töölön aluesuunnitelmaluonnos 2017-2026
- 2 Kampinmalmin ja Töölön aluesuunnitelmaluonnoksen 2017-2026 Liite 1 Aluekortit
- 3 Kampinmalmin ja Töölön aluesuunnitelmaluonnoksen 2017-2026 Liite 2 Vuorovaikutustilaisuuksien kooste 2016
- 4 Kampinmalmin ja Töölön aluesuunnitelmaluonnoksen 2017-2026 Liite 3 Lumilogistiikkaselvitys
- 5 Kampinmalmin ja Töölön aluesuunnitelmaluonnoksen 2017-2026 Liite 4 Tarveselvitys
- 6 Kampinmalmin ja Töölön aluesuunnitelmaluonnoksen 2017-2026 Liite 5 Kerro kartalla kyselyn 2014 kokonaistulokset

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

#### Esittelijän perustelut

Suunnittelualueen sijainti, rajaus ja pinta-ala

Suunnittelualue käsittää Töölön ja osan Kampinmalmin piiriä (Lapinlahti ja Ruoholahti) sekä lisäksi Linnunlaulun Töölönlahden puoleisen osan. Alue sijaitsee kokonaisuudessaan Helsingin eteläisessä suurpiirissä.

Suunnitelma koskee katu- ja viheralueiksi kaavoitettuja yleisiä alueita. Suunnittelualueella on rakennusviraston hoidossa olevia viheralueita



noin 56 hehtaaria. Asemakaavan mukaisia katualueita on noin 72 hehtaaria, johon sisältyvät myös katuviheralueet.

Työn aikana kehitettiin aluesuunnitelmalle ja siihen kuuluvalla vuorovaikutukselle uutta rakennetta ja konseptia. Suunnitelma laadittiin yhteistyössä asukkaiden ja sidosryhmien kanssa. Yrityksille ja yrittäjien järjestöille järjestettiin oma kysely ja vuorovaikutustilaisuus. Työn laadinnassa oli apuna suunnittelukonsultti WSP Finland Oy. Luonnonhoidon osuuden suunnittelusta vastasi rakennusvirasto.

### Suunnitelman laatiminen ja vuorovaikutus

Aluesuunnitelman laatiminen käynnistyi käyttäjäkyselyllä, joka toteutettiin vuonna 2014 Kerro kartalla -verkkopalvelun avulla. Kyselystä tiedotettiin alueen kotitalouksiin ja yrityksiin lähetetyillä postikorteilla. Kyselyyn vastasi lähes 573 asukasta. Käyttäjäkyselyn tuloksia hyödynnettiin tarveselvityksessä ja sen osana tehdyssä kuntokartoituksessa. Kampinmalmin ja Töölön aluesuunnitelman taustaksi laadittiin tarveselvitys vuonna 2015. Tarveselvitysvaiheen tulokset käytiin läpi yhdessä keskeisimpien yhteistyöhallintokuntien kanssa.

Varsinainen suunnittelutyö käynnistyi kahdella asukastilaisuudella, jotka järjestettiin asukastyöpajan muodossa. Työpajoissa pohdittiin alueen hyviä ja huonoja puolia, ideoitiin tärkeimpiä kehittämisehdotuksia ryhmissä ja priorisoitiin kehittämishankkeet kiireellisyyden ja tärkeyden mukaan. Tilaisuuksiin osallistui yhteensä noin 150 henkilöä. Tilaisuudet saivat pääosin hyvää palautetta.

Luonnonhoidon työryhmä käsitteli kokouksessaan luonnonhoidon suunnitelmaosuuden 21.9.2016.

### Suunnitelman tavoitteet ja sisältö

Kampinmalmin ja Töölön aluesuunnitelma on laadittu kymmenvuotiskaudelle 2017 - 2026. Aluesuunnitelmassa analysoidaan suunnitteluala-alueen yleisten alueiden kokonaisuutta eri teemojen näkökulmasta, tunnistetaan alueen kehittämistarpeita ja peilataan Helsingin kaupungin strategisia tavoitteita suunnitelmaan. Aluesuunnitelmassa on tunnistettu tärkeimmät peruskorjaushankkeet seuraavaksi kymmenvuotiskaudeksi. Suunnitelma asettaa tavoitteet alueen kehittämiseksi, ja suunnitelmaa toteutetaan käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.

### Rahoitustarve ja suunnitelman kustannukset

Suunnitteluala-alue on aikaisempia aluesuunnitelmia laajempi ja siksi tässä kustannusten loppusummat ovat myös suuria. Kustannusarviot on laadittu Fore-järjestelmän hankeosalaskentana ja ne ovat suuntaa antavia.



Suunnittelualue on suurimmaksi osaksi Helsingin kaupunkirakenteen iäkkäimpiä osia. Alueella on korkea kaupunkikuvallinen laatutaso ja suojelukohteita ja -tavoitteita. Erityisesti suunnittelualueen puistot nousevat esiin peruskorjaustarpeineen kustannusten yhteenvedossa. Töölön viheraluesuunnitelmassa vuodelta 2002 peruskorjauskohteiksi esitettyjä puistoja ei ole korjattu lukuun ottamatta paria pientä puistikkoa. Näin laajoja peruskorjaushankkeita ei nykyisessä kustannusraamissa voida kymmenessä vuodessa tehdä. Hankkeiden kiireellisyyssluokitus antaa kuitenkin kuvaa korjaustarpeista.

Katujen merkittävimmät hankkeet ovat Hietaniemenkadun puukujan-teen pohjoisosan peruskorjaus sekä pyöräilyväylien ja baanaverkoston toteuttamisen hankkeet erityisesti Eteläisellä ja Pohjoisella Hesperiankaduilla. Toriaukioiden kehittäminen ei ensivaiheessa vaadi isoja investointeja. Kiireellisten katuhankkeiden yhteenlaskettu kustannusarvio on 1,6 miljoonaa euroa. Tähän sisältyy Ruoholahden taitorakenteiden inventointi ja tyyppipiirustusten päivitys. Katuhankkeet yhteenlasketut kustannukset ovat 4,9 miljoonaa euroa.

Puistohankkeista kiireellisimmät ovat Hesperian esplanadin kunnostus, Martta Ypyän aukion ja Sigur Frosteriuksen puiston rakentaminen sekä Lapinlahden sairaalan puiston erittäin huonokuntoisen rantamuurin korjaus. Kiireellisten puistohankkeiden yhteenlaskettu kustannusarvio on noin 8,7 miljoonaa euroa. Kaikkien puistohankkeiden kustannus on 9,9 miljoonaa euroa. Jos peruskorjausten rahoituksen ohjelmointi ei onnistu investointien kustannusraamissa, tulee osaan puistoja laatia kiireellisesti hoito- ja kehittämissuunnitelmat, joiden avulla puistojen kunnostusta on mahdollista tehdä suunnitelmallisesti.

Esittelijä

vs. kaupunginarkkitehti  
Sonja Liljeblad

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419  
anu.kiiskinen(a)hel.fi

**Liitteet**

- 1 Kampinmalmin ja Töölön aluesuunnitelmaluonnos 2017-2026
- 2 Kampinmalmin ja Töölön aluesuunnitelmaluonnoksen 2017-2026 Liite 1 Aluekortit
- 3 Kampinmalmin ja Töölön aluesuunnitelmaluonnoksen 2017-2026 Liite 2 Vuorovaikutustilaisuuksien kooste 2016
- 4 Kampinmalmin ja Töölön aluesuunnitelmaluonnoksen 2017-2026 Liite 3 Lumilogistiikkaselvitys
- 5 Kampinmalmin ja Töölön aluesuunnitelmaluonnoksen 2017-2026 Liite 4 Tarveselvitys
- 6 Kampinmalmin ja Töölön aluesuunnitelmaluonnoksen 2017-2026 Liite 5



11.04.2017

Ka/1

---

Kerro kartalla kyselyn 2014 kokonaistulokset

## Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

## Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 28.03.2017 § 105

HEL 2017-001018 T 10 05 01

### Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti panna asian pöydälle.

### Esittelijä

vs. kaupunginarkkitehti  
Sonja Liljeblad

### Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419  
anu.kiiskinen(a)hel.fi



## § 136

### Esitys kaupunginhallitukselle Loviseholminpuiston puistosuunnitelman hyväksymiseksi, Sörnäinen, nro VIO 5836/1

HEL 2017-003594 T 10 05 02

#### Esitys

Yleisten töiden lautakunta esitti kaupunginhallitukselle Loviseholminpuiston puistosuunnitelman nro VIO 5836/1 hyväksymistä.

#### Lähtökohdat ja tavoitteet

Loviseholminpuisto sijaitsee Kalasataman Sompasaassa, Sörnäisten (10.) kaupunginosassa. Puistosuunnitelma on voimassa olevan asemakaavan nro 12200 mukainen. Puiston pinta-ala on noin 8 090 m<sup>2</sup>.

Puistoa rajaavat puistoalueeseen kuuluvat puistoraitit: lännessä Fortunanpolku, idässä Loviseholminpolku ja etelässä Johannanpolku, jotka vuorostaan rajautuvat ympärillä oleviin asuinkerrostalokortteleihin. Johannanpolun eteläpuolelle on kaavassa osoitettu päiväkotitoimintaa.

Tällä hetkellä alue on rakentamaton. Alueella ei sijaitse säilytettävää kasvillisuutta.

Puiston pääasiallisia käyttäjiä ovat alueen tulevat asukkaat ja päiväkotii.

#### Suunnitelma

Puiston reunoille rakennettavat puistokäytävät toimivat pelastusreitteinä ja yhdistävät Sompasaaren tonttikadut toisiinsa. Lisäksi puiston keskelle rakennetaan vapaamuotoinen ja leveydeltään vaihteleva puistokäytävä, joka mahdollistaa liikkumisen diagonaalisesti puiston läpi.

Puiston eteläosaan sijoitetaan pieni leikkipuisto, jonka teemana on keinuminen. Leikkipaikka reunustetaan osittain matalalla tukimuurilla, joka toimii samalla istuskelupaikkana. Leikkipaikan pohjoispuolelle rakennetaan suojaisa, kasvillisuudella rajattu, etelään viettävä oleskelunurmialue. Puiston keskiosaan sijoitetaan luonteeltaan avonaisempi nurmi-alue, joka mahdollistaa pienimuotoiset pihapelit. Puiston pohjoisosaan sijoitetaan puolestaan selkeästi intiimimpi pieni aukio, johon on tarkoitus sijoittaa taideteos.

Aivan puiston pohjoiskärkeen rakennetaan pieni kivetty aukio ja sen eteläpuolelle pienimuotoinen sadepuutarha, jossa viivytetään puiston pohjoisosan hulevesiä. Puiston eteläosan hulevesiä suodatetaan laakeiden hulevesikourujen kautta salaojiin.



11.04.2017

Kaikki istutukset tehdään joko korotettuina tai alaslaskettuina ympäröiviin alueisiin nähden. Kerrokselliset istutukset muodostavat Sompasaareen vihreän sydämen.

Pintamateriaaleista, kasvillisuudesta, rakenteista, kalusteista, valaistuksesta ja tasauksesta on kerrottu tarkemmin suunnitelmaselostuksessa (liite 1).

#### Vuorovaikutus

Puistosuunnitelma on laadittu rakennusviraston katu- ja puisto-osaston toimeksiannosta yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston, varhaiskasvatusviraston, taidemuseon, teknisen huollon verkostojen haltijoiden ja puistoon rajautuvien kiinteistöjen suunnittelijoiden kanssa.

Puistosuunnitelman luonnos on ollut esillä rakennusviraston internetsivuilla 27.2.–10.3.2017. Rakentamisen aikataulutiedusteluista lukuun ottamatta luonnoksesta ei saatu palautetta.

#### Kustannukset ja aikataulu

Puistosuunnitelman rakennuskustannukset ovat noin 1,7 milj. euroa eli noin 210 euroa/m<sup>2</sup> (alv 0 %). Korkeahko neliökustannus johtuu puiston reunoilla kulkevien käytävien suuresta pinta-alasta ja kerroksellisen kasvillisuuden suojaksi rakennettavista muureista.

Vuotuiset ylläpitokustannukset ovat noin 12 000 euroa (alv 0 %).

Katu- ja puisto-osaston talousarvioehdotuksessa on varauduttu puiston esirakentamiseen alkaen vuonna 2017 ja varsinaiseen puistorakentamiseen alkaen vuonna 2019. Aikataulu riippuu ympäröivien kiinteistöjen rakentamisen aikataulusta.

Hanke rahoitetaan talousarvion kohdasta 8 06 30 Projektialueiden puistot.

#### Esittelijä

osastopäällikkö  
Silja Hyvärinen

#### Lisätiedot

Tomas Palmgren, projektinjohtaja, puhelin: 310 38586  
tomas.palmgren(a)hel.fi

#### Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro VIO 5836/1
- 2 Suunnitelmapiirustus nro VIO 5836/1

#### Muutoksenhaku

Postiosoite  
PL 1500  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
rakennusvirasto@hel.fi

Käyntiosoite  
Elimäenkatu 5  
Helsinki 51  
<http://www.hel.fi/hkr>

Puhelin  
+358 9 310 1661  
Faksi  
+358 9 310 38674

Y-tunnus  
0201256-6

Tilinro  
FI0480001200058890  
Alvno  
FI02012566



---

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Esitysehdotus**

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

osastopäällikkö  
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tomas Palmgren, projektinjohtaja, puhelin: 310 38586  
tomas.palmgren(a)hel.fi

**Liitteet**

- 1 Suunnitelmaselostus nro VIO 5836/1
- 2 Suunnitelmapiiustus nro VIO 5836/1

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Päätöshistoria**

Yleisten töiden lautakunta 04.04.2017 § 126

HEL 2017-003594 T 10 05 02

Esitys

Yleisten töiden lautakunta päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

osastopäällikkö  
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tomas Palmgren, projektinjohtaja, puhelin: 310 38586  
tomas.palmgren(a)hel.fi



## § 137

### Töölönlahden eteläosan puisto- ja katualueiden suunnitelmaluonnos, nro VIO 5860/1

HEL 2017-003585 T 10 05 02

#### Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti panna asian pöydälle.

#### Esittelijä

osastopäällikkö  
Silja Hyvärinen

#### Lisätiedot

Kaija Laine, projektinjohtaja, puhelin: 310 38625  
kaija.laine(a)hel.fi

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Yleisten töiden lautakunta päättää merkitä asian tiedoksi.

#### Esittelijän perustelut

Asiaa esitellään lautakunnan kokouksessa.

#### Esittelijä

osastopäällikkö  
Silja Hyvärinen

#### Lisätiedot

Kaija Laine, projektinjohtaja, puhelin: 310 38625  
kaija.laine(a)hel.fi

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



## § 138

### Rakennusviraston ympäristösuunnittelun puitesopimus 2017–2019

HEL 2016-012099 T 02 08 02 00

#### Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti panna asian pöydälle.

#### Esittelijä

osastopäällikkö  
Silja Hyvärinen

#### Lisätiedot

Oili Khadraoui, palvelupäällikkö, puhelin: 310 38430  
oili.khadraoui(a)hel.fi

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Yleisten töiden lautakunta päättää oikeuttaa katu- ja puisto-osaston tekemään puistojen ja muiden viheralueiden suunnittelusta ja asiantuntijapalveluista ympäristösuunnittelun puitesopimuksen 15.4.2017 alkaen 14.4.2019 päättyväksi suunnitelluksi hankintakaudeksi. Puitesopimus tehdään seuraavien tarjouspyynnön ehdot täyttävien ja kokonaistaloudellisesti edullisimmat tarjoukset antaneiden tarjoajien kanssa tehtävittäin seuraavasti:

Tehtävä 1: Monialaiset ympäristösuunnittelun toimeksiannot, yleis- ja rakennussuunnittelu, viisi (5) sopimuskumppania

Tarjoaja	Vertailupisteet
Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy	9,49
WSP Finland Oy	9,46
LOCI maisema-arkkitehdit Oy	9,45
VSU maisema-arkkitehdit Oy	9,39
Ramboll Finland Oy	9,32

Tehtävä 2: Tavanomaiset viheralueiden suunnittelutoimeksiannot, viisi (5) sopimuskumppania

Tarjoaja	Vertailupisteet
WSP Finland Oy	9,87
Viher- ja ympäristökonsultointi Vireo Oy	9,54



Studio Terra Oy	9,12
Sito Oy	8,99
Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy	8,95

Tehtävä 3: Monialaiset strategisen tason ympäristösuunnitelmat ja -selvitykset, viisi (5) sopimuskumppania

<b>Tarjoaja</b>	<b>Vertailupisteet</b>
Sito Oy	9,01
Studio Terra Oy	8,85
Ramboll Finland Oy	8,77
Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy	8,74
Destia Oy	8,72

Tehtävä 4: Kaavoitukseen liittyvät yleis- ja ideasuunnitteluun liittyvät viitetsuunnitelmat, viisi (5) sopimuskumppania

<b>Tarjoaja</b>	<b>Vertailupisteet</b>
LOCI maisema-arkkitehdit Oy	9,23
Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy	9,12
Tengbom Eriksson Arkkitehdit Oy	9,05
MASU Planning Oy	8,90
Ramboll Finland Oy	8,87

Tehtävä 5: Kulttuuri- ja ympäristöhistorialliset selvitykset, kolme (3) sopimuskumppania

<b>Tarjoaja</b>	<b>Vertailupisteet</b>
Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy	9,14
LOCI maisema-arkkitehdit Oy	8,70
Ramboll Finland Oy	8,11

Puitesopimuksen piiriin kuuluvat hankinnat koskevat toimeksiantoja, joita ei kilpailuteta erillishankintoina. Sopimuskaudella noudatettava menettely:

1. Hankinta koskee toimeksiantoja, joita ei kilpailuteta erillishankintoina. Toimeksiannon arvo voi olla enintään 100 000 euroa (alv 0 %).



2. Kustakin erillisestä puitejärjestelyyn perustuvasta tehtävästä rakennusvirasto pyytää puitesopimusten kokonaistaloudellisessa edullisuusjärjestyksessä tarjousta siltä puitesopimuskonsultilta, jolla on mahdollisuus toteuttaa hankinta. Mahdollisuutta arvioitaessa huomioidaan tarjoajan kapasiteetti toteuttaa työ vaadittavassa aikataulussa.
3. Valinnassa voidaan ottaa huomioon, jos toimittajan vastuuhenkilö on ollut mukana hankkeen aikaisemmissa vaiheissa tai hän tuntee muuten hankkeen taustan, jolloin hänen tietojaan voidaan hyödyntää toimeksiannossa.
4. Yksittäistä toimeksiantoa koskevassa tarjouksessa tulee esittää työn laajuus, aikataulu ja tehtävästä maksettava enimmäishinta (=kattohinta). Tarjouksessa tulee esittää työmäärät henkilöittäin eriteltynä. Jos tilaaja katsoo, että annettu tarjous vastaa työmäärää ja on aikataulun yms. asioiden osalta hyväksyttävä, tehdään tilaus sen perusteella. Mikäli tarjous ei ole tilaajan mielestä hyväksyttävä, pyydetään tarjousta seuraavaksi edullisimmalta tehtävään soveltuvalta puitesopimuskonsultilta.
5. Konsultin tulee tehdä tarjous jokaisesta toimeksiannosta erikseen. Tarjouksessa esitetään henkilöstö (jota ei saa vaihtaa ilman tilaajan suostumusta), sitova aikataulu ja kokonaishinta suunnittelualat eriteltynä. Aikataulussa tulee esittää välitavoitteiden ja valmistumisajankohdan lisäksi vähintään oleellimmat työvaiheet sekä suunnitteluajataulun kannalta kriittiset ajankohdat (myös muiden samaan aikaan laadittavien suunnitelmien osalta, jos ne vaikuttavat oleellisesti tämän työn etenemiseen). Aikataulua laadittaessa tulee huomioida eri suunnitteluvaiheisiin liittyvät ”viiveet” mm. tilaajan suunnitelmien kommentoinnista ja tarkastuksista sekä ilmoittamiseen, tiedottamiseen ja päätöksentekoon liittyen.

Hankekohtaisessa toimeksiannossa tilaaja voi halutessaan pyytää tarjouksen yhteydessä selvityksen konsultin puitesopimuksen mukaisien henkilöiden työkannasta ja käynnissä olevien tehtäviensä aikatauluista arvioidessaan puitesopimuskonsultin kapasiteettiä suorittaa työ esiteytissä aikataulussa.

Lisäksi yleisten töiden lautakunta päättää, että sopimuksia voidaan jatkaa alkuperäistä sopimusta vastaavilla ehdoilla, sen mukaisina kuin ne ovat voimassa sopimuskauden päättyessä yhden (1) + yhden (1) vuoden ajaksi (optiokausi) ja että optiokauden käytöstä päättää tilaaja.



Hankinnan arvioitu kokonaisarvo optiokausi mukaan lukien on rakennusviraston osalta hankintakaudella 5 000 000 euroa (alv 0 %).

Helsingin kaupungin organisaatio uudistuu 1.6.2017. Kaupunkiympäristötoimialaan yhdistetään 7 nykyistä virastoa.

Tilaaajan uudelleenorganisoitumistilanteessa sopimus vastuineen ja velvoitteineen siirtyy automaattisesti tilaaajan toimintoja jatkavalle organisaatiolle.

## Esittelijän perustelut

### Taustaa

Kyseessä on EU-kynnysarvon ylittävä palveluhankinta. Hankinta on kilpailutettu rakennusviraston toimesta hankintarenkaana yhdessä kaupunkisuunnitteluviraston ja liikuntaviraston kanssa. Näistä jokainen tekee puitesopimuksesta omat päätöksensä. Hankintamenettelynä on käytetty avointa menettelyä. Hankintailmoitus lähetettiin julkaistavaksi 9.12.2016. Määräaika tarjousten jättämiselle päättyi 1.2.2017.

Hankinnan arvioitu kokonaisarvo optiokausi mukaan lukien on koko hankintarenkaan osalta hankintakaudella 6 000 000 euroa (alv 0 %).

Tarjouskilpailun tarkoituksena on tehdä puitejärjestely seuraaviin osakokonaisuuksien puistojen ja muiden viheralueiden suunnittelusta ja asiantuntijapalveluista:

1. Monialaiset ympäristösuunnittelun toimeksiannot, viisi (5) sopimuskumppania
2. Tavanomaiset viheralueiden suunnittelutoimeksiannot, viisi (5) sopimuskumppania
3. Monialaiset strategisen tason ympäristösuunnitelmat ja selvitykset, viisi (5) sopimuskumppania
4. Kaavoitukseen sekä yleis- ja ideasuunnitteluun liittyvät viitesuunnitelmat, viisi (5) sopimuskumppania
5. Kulttuuri- ja ympäristöhistorialliset selvitykset, viisi (3) sopimuskumppania

### Saapuneet tarjoukset ja niiden käsittely

Määräaikaan mennessä saatiin tarjoukset yhteensä 14 tarjoajalta:

1. Tengbom Eriksson Arkkitehdit Oy
2. Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy
3. Sito Oy



4. Destia Oy
5. SERUM arkkitehdit Oy
6. Viher- ja ympäristökonsultointi Vireo Oy
7. VSU maisema-arkkitehdit Oy
8. Ramboll Finland Oy
9. Konsulttiryhmänä tarjouksen tehnyt: MA-arkkitehdit Oy ja Arkkitehdit Mustonen Oy
10. WSP Finland Oy
11. FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy
12. Studio Terra Oy
13. MASU Planning Oy
14. LOCI maisema-arkkitehdit Oy

Osatarjoukset hyväksyttiin seuraavasti:

1. Monialaiset ympäristösuunnittelun toimeksiannot
2. Tavanomaiset viheralueiden suunnittelutoimeksiannot
3. Monialaiset strategisen tason ympäristösuunnitelmat ja selvitykset
4. Kaavoitukseen sekä yleis- ja ideasuunnitteluun liittyvät viitesuunnitelmat
5. Kulttuuri- ja ympäristöhistorialliset selvitykset

Tarjoajien soveltuvuuden arviointi ja tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistaminen

Tarjouspyynnössä on esitetty tarjoajan rahoitukselliseen ja taloudelliseen tilaan liittyvät vaatimukset ja niiden täyttymisen selvittämiseksi vaadittavat selvitykset. Kaikki tarjoajat ovat toimittaneet vaaditut selvitykset tarjouspyynnön mukaisesti ja tarjoajat täyttävät asetetut vähimmäisvaatimukset.

Tarjoajan ja mahdollisten alikonsulttien tekniseen ja ammatilliseen suorituskykyyn liittyvät vaatimukset

Tarjouspyynnössä on asetettu tarjoajan tekniseen suorituskykyyn ja ammatilliseen pätevyyteen liittyvät vaatimukset sekä tarjoukselle ja sen sisällölle vähimmäisvaatimukset.

Tarjoajien soveltuvuuden arviointi

Kaikki tarjoajat ja alihankkijat täyttävät tarjouspyynnössä asetetut tekniseen suorituskykyyn ja ammatilliseen pätevyyteen liittyvät vaatimukset



sekä täyttävät tarjoukselle ja sen sisällölle asetetut vähimmäisvaatimukset.

### Tarjousten vertailu

Vertailuperusteena on kokonaistaloudellinen edullisuus. Tarjouspyynnössä on määritelty tarjousten vertailuperusteet. Asiantuntijoista valittu arviointiryhmä on arvioinut kaikki tarjousvertailuun hyväksytyt tarjoukset.

Kokonaistaloudellista edullisuutta on vertailtu tarjouspyynnön määrittysten mukaisesti:

- Hinta 50 % (henkilöryhmän 01 veloitus hinta euroa/tunti)
- Laatu 50 % (minimivaatimusten ylittäviltä osin)
  - projektipäälliköt 40 %
  - suunnittelijat 40 %
  - yrityksen henkilöresurssit 20 %

Tarjousvertailun perusteella seuraavat toimittajat eri osa-alueissa tulee valita puitesopimukseen:

Tehtävä 1: Monialaiset ympäristösuunnittelun toimeksiannot, yleis- ja rakennussuunnittelu, viisi (5) sopimuskumppania

<b>Tarjoaja</b>	<b>Vertailupisteet</b>
Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy	9,49
WSP Finland Oy	9,46
LOCI maisema-arkkitehdit Oy	9,45
VSU maisema-arkkitehdit Oy	9,39
Ramboll Finland Oy	9,32

Tehtävä 2: Tavanomaiset viheralueiden suunnittelutoimeksiannot, viisi (5) sopimuskumppania

<b>Tarjoaja</b>	<b>Vertailupisteet</b>
WSP Finland Oy	9,87
Viher- ja ympäristökonsultointi Vireo Oy	9,54
Studio Terra Oy	9,12
Sito Oy	8,99
Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy	8,95

Tehtävä 3: Monialaiset strategisen tason ympäristösuunnitelmat ja -selvitykset, viisi (5) sopimuskumppania



<b>Tarjoaja</b>	<b>Vertailupisteet</b>
Sito Oy	9,01
Studio Terra Oy	8,85
Ramboll Finland Oy	8,77
Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy	8,74
Destia Oy	8,72

Tehtävä 4: Kaavoitukseen liittyvät yleis- ja ideasuunnitteluun liittyvät viitesuunnitelmat, viisi (5) sopimuskumppania

<b>Tarjoaja</b>	<b>Vertailupisteet</b>
LOCI maisema-arkkitehdit Oy	9,23
Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy	9,12
Tengbom Eriksson Arkkitehdit Oy	9,05
MASU Planning Oy	8,90
Ramboll Finland Oy	8,87

Tehtävä 5: Kulttuuri- ja ympäristöhistorialliset selvitykset, kolme (3) sopimuskumppania

<b>Tarjoaja</b>	<b>Vertailupisteet</b>
Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy	9,14
LOCI maisema-arkkitehdit Oy	8,70
Ramboll Finland Oy	8,11

Tarjousten kokonaistaloudellista edullisuutta kuvaavat laatu- ja hintapisteytyksen vertailutaulukko on esitetty liitteessä 1 ja laatuarviointipöytäkirja liitteessä 2.

Hankekohtaisesti jatkossa noudatettava menettely hankintakaudella on seuraava:

1. Hankinta koskee toimeksiantoja, joita ei kilpailuteta erillishankintoina. Toimeksiannon arvo voi olla enintään 100 000 euroa (alv 0 %).
2. Kustakin erillisestä puitejärjestelyyn perustuvasta tehtävästä rakennusvirasto pyytää puitesopimusten kokonaistaloudellisessa edullisuusjärjestyksessä tarjousta siltä puitesopimuskonsultilta, jolla on mahdollisuus toteuttaa hankinta. Mahdollisuutta arvioidessa huomioidaan tarjoajan kapasiteetti toteuttaa työ vaadittavassa aikataulussa.



3. Valinnassa voidaan ottaa huomioon, jos toimittajan vastuuhenkilö on ollut mukana hankkeen aikaisemmissa vaiheissa tai hän tuntee muuten hankkeen taustan, jolloin hänen tietojaan voidaan hyödyntää toimeksiannossa.
4. Yksittäistä toimeksiantoa koskevassa tarjouksessa tulee esittää työn laajuus, aikataulu ja tehtävästä maksettava enimmäishinta (=kattohinta). Tarjouksessa tulee esittää työmäärät henkilöittäin eriteltynä. Jos tilaaja katsoo, että annettu tarjous vastaa työmäärää ja on aikataulun yms. asioiden osalta hyväksyttävä, tehdään tilaus sen perusteella. Mikäli tarjous ei ole tilaajan mielestä hyväksyttävä, pyydetään tarjousta seuraavaksi edullisimmalta tehtävään soveltuvalla puitesopimus konsultilta.
5. Konsultin tulee tehdä tarjous jokaisesta toimeksiannosta erikseen. Tarjouksessa esitetään henkilöstö (jota ei saa vaihtaa ilman tilaajan suostumusta), sitova aikataulu ja kokonaishinta suunnittelualat eriteltynä. Aikataulussa tulee esittää välitavoitteiden ja valmistumisajankohdan lisäksi vähintään oleellimmat työvaiheet sekä suunnittelu aikataulun kannalta kriittiset ajankohdat (myös muiden samaan aikaan laadittavien suunnitelmien osalta, jos ne vaikuttavat oleellisesti tämän työn etenemiseen). Aikataulua laadittaessa tulee huomioida eri suunnitteluvaiheisiin liittyvät "viiveet" mm. tilaajan suunnitelmien kommentoinnista ja tarkastuksista sekä ilmoittamiseen, tiedottamiseen ja päätöksentekoon liittyen.

Hankekohtaisessa toimeksiannossa tilaaja voi halutessaan pyytää tarjouksen yhteydessä selvityksen konsultin puitesopimuksen mukaisien henkilöiden työkannasta ja käynnissä olevien tehtäviensä aikatauluista arvioidessaan puitesopimus konsultin kapasiteettiä suorittaa työ esiteytssä aikataulussa.

Jatkossa sopimuksen mukaisissa toimeksiannoissa aikaveloitushinta muodostuu henkilöryhmittäin (SKOL ry:n määrittelemä henkilöryhmä) seuraavasti:

- Tarjouksessa on ilmoitettu henkilöryhmän 01 veloitus hinta euroa/tunti.

Henkilöryhmien 02,03, 04, 05 ja 06 veloitus hinta lasketaan seuraavasti:

- Annettu aikaveloitushinta ryhmä 01 \* 0,85 = ryhmän 02 veloitus hinta
- Laskettu



- aikaveloitushinta ryhmä 02 \* 0,85 = ryhmän 03 veloitus-hinta
- aikaveloitushinta ryhmä 03 \* 0,85 = ryhmän 04 veloitus-hinta
- aikaveloitushinta ryhmä 04 \* 0,85 = ryhmän 05 veloitus-hinta
- aikaveloitushinta ryhmä 05 \* 0,85 = ryhmän 06 veloitus-hinta

Esittelijä

osastopäällikkö  
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Oili Khadraoui, palvelupäällikkö, puhelin: 310 38430  
oili.khadraoui(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tarjosten arviointitaulukko
- 2 Tarjosten arviointipöytäkirja
- 3 Tarjouspyyntö 8.12.2016

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, yleisten töiden lautakunta

Otteet

**Ote**  
Tarjoajat

**Otteen liitteet**  
Esitysteksti  
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, yleisten töiden lautakunta  
Liite 1  
Liite 2



## § 139

### Suutarilan alueurakka 1.6.2017–30.9.2022, alueurakoitsijan valinta, VRJ Etelä-Suomi Oy, kokonaishinta 5 130 987,30 euroa (alv 0 %)

HEL 2017-002372 T 02 08 02 00

## Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti sulkea Samin Putki- ja Sähkötyö Oy Samin koneurakointi tarjouksen kilpailusta, koska se ei täyttänyt tarjoajille asetettuja soveltuvuusvaatimuksia referenssien osalta.

Samalla lautakunta päätti oikeuttaa katu- ja puisto-osaston tekemään sopimuksen Suutarilan alueurakasta 1.6.2017–30.9.2022 VRJ Etelä-Suomi Oy:n kanssa sen 10.2.2017 antaman kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen perusteella. VRJ Etelä-Suomi Oy:n antaman tarjouksen arvonlisäveroton kokonaishinta on 5 130 987,30 euroa.

Edelleen lautakunta päätti oikeuttaa katu- ja puisto-osaston käyttämään 1.6.2017–30.9.2022 toimeksiannossa mahdollisesti tuleviin lisätöihin tai -velvoitteisiin enintään 800 000 euroa (alv 0%).

## Esittelijä

osastopäällikkö  
Silja Hyvärinen

## Lisätiedot

Kari Ojamies, puistovastaava, puhelin: 310 38440  
kari.ojamies(a)hel.fi

## Liitteet

- 1 Suutarilan alueurakka 2017, laatuvertailu
- 2 Suutarilan alueurakka 2017, viestintäsuunnitelman vertailu

## Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, yleisten töiden lautakunta

## Otteet

**Ote**  
Tarjoajat

## Otteen liitteet

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, yleisten töiden lautakunta  
Esitysteksti  
Liite 1  
Liite 2

## Päätösehdotus



Päätös on ehdotuksen mukainen.

## Esittelijän perustelut

Alueurakka käsittää urakka-alueen: Siltamäen, Suutarilan, Tapanilan, Tapulikaupungin, Puistolan, Suurmetsän ja Heikinlaakson katu- ja viheralueiden ylläpitotyöt urakka-asiakirjojen esittämässä laajuudessa. Ylläpitotyöt käsittävät talvihoidon, puhtaanapidon, kasvillisuuden hoidon ja kunnossapidon, rakenteiden hoidon ja kunnossapidon, varusteiden ja kalusteiden hoidon ja kunnossapidon, laitteiden ja järjestelmien hoidon sekä kaupunkiluonnon ylläpidon.

Hankinnasta julkaistiin 21.12.2016 EU-hankintailmoitus sähköisessä tietokannassa [www.hankintailmoitukset.fi](http://www.hankintailmoitukset.fi). Alueurakan hankintamenettelynä oli avoin menettely.

## Tarjoukset

Tarjouksen jätti määräaikaan mennessä 7 yritystä (aakkosjärjestyksessä: Alltime Oy, Lemminkäinen infra Oy, Maanrakennusliike Raimo T.A. Virtanen Oy/RTA-Yhtiöt Oy, Samin Putki- ja Sähkötyö Oy Samin koneurakointi, Viherpalvelut Hyvönen Oy, VRJ Etelä-Suomi Oy ja YIT Rakennus Oy infrapalvelut). Samin Putki- ja Sähkötyö Oy Samin koneurakointi tarjous ei täyttänyt tarjoajille asetettuja soveltuvuusvaatimuksia. Tarjouksessa ilmoitetut referenssit koskivat alieurakointia, eivätkä ne vastanneet tarjouspyynnön referenssivaatimusta omajohtoisuuden ja tehtävien monipuolisuuden osalta. Muut tarjoajat täyttivät tarjouspyynnössä asetetut vähimmäisvaatimukset.

Urakoitsijan valinta perustuu kokonaistaloudelliseen edullisuuteen. Tarjousten arviointi on suoritettu tarjouspyynnössä ilmoitettujen valintaperusteiden mukaisesti (laadun painoarvo 20 %, hinnan 80 %). Tarjousten laatuarviointi on suoritettu ennen hintakuorien avaamista. Tarjousten laatuarviointiin osallistuivat katu- ja puisto-osaston sekä hallinto-osaston edustajat.

Kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen antoi VRJ Etelä-Suomi Oy. Tarjousten laatuarviointitaulukko on esitetty liitteessä 1, laatuarviointipöytäkirja liitteessä 2.

Tarjousten laatupisteet ja kokonaishinnat ovat seuraavat:

	Alltime Oy	Lemminkäinen Infra Oy	RTA-Yhtiöt Oy	Viherpalvelut Hyvönen Oy	VRJ Etelä-Suomi	YIT Rakennus
Vertailuhinta (euroa)	5 724 703,50	6 589 669,05	6 921 384,65	7 323 163,55	5 130 987,30	6 780 547,90
Hinnan vertailupisteet	71,70	62,29	59,31	56,05	80,00	60,54



Laadun vertailupisteet	20,00	19,61	17,95	5,85	18,24	19,51
<b>Yhteensä</b>	<b>91,70</b>	<b>81,90</b>	<b>77,26</b>	<b>61,90</b>	<b>98,24</b>	<b>80,05</b>
Sijoitus	2.	3.	5.	6.	1.	4.

Esittelijä

osastopäällikkö  
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Kari Ojames, puistovastaava, puhelin: 310 38440  
kari.ojames(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suutarilan alueurakka 2017, laatuvertailu
- 2 Suutarilan alueurakka 2017, viestintäsuunnitelman vertailu

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, yleisten töiden lautakunta

Otteet

**Ote**  
Tarjoajat

**Otteen liitteet**  
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, yleisten töiden lautakunta  
Esitysteksti  
Liite 1  
Liite 2

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 28.03.2017 § 111

HEL 2017-002372 T 02 08 02 00

Päätös

Esittelijä peruutti ehdotuksensa ennen keskustelun alkamista, ja asia poistettiin esityslistalta.

Esittelijä

osastopäällikkö  
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Kari Ojames, puistovastaava, puhelin: 310 38440



11.04.2017

Ko/2

---

kari.ojamies(a)hel.fi



## § 140

### Haltiamännynitori, katusuunnitelman hyväksyminen, nro 30614/1, Laajasalo

HEL 2017-000471 T 10 05 02

#### Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti hyväksyä Haltiamännynitorin nro 30614/1 katusuunnitelman.

#### Esittelijä

osastopäällikkö  
Silja Hyvärinen

#### Lisätiedot

Ismo Rantanen, projektinjohtaja, puhelin: 310 38570  
ismo.rantanen(a)hel.fi

#### Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro 30614/1
- 2 Suunnitelmapiiirustus nro 30614/1

#### Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

#### Otteet

##### Ote

Asianosaiset

Kaupunginosayhdistys  
Rakennusviraston arkisto

##### Otteen liitteet

Esitysteksti  
Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen  
Esitysteksti

#### Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

#### Esittelijän perustelut

Lähtökohdat ja tavoitteet

Katusuunnitelman lähtökohtana on kaupunkisuunnitteluviraston laatima asemakaavamuutos nro 11743.



Haltiamännynntorin rakentamisen tavoitteena on mahdollistaa asuinkerrostalojen toteuttaminen torin itä- ja pohjoispuolelle. Haltiamännynntorin suunnittelun lähtökohtana on ollut säilyttää torialueen keskellä oleva arvokas mänty. Torialue tehdään viihtyisäksi uusimalla alueen pinnoitteet ja valaistuksen avulla.

Haltiamännynntori on nykyinen olemassa oleva torialue, joka rajautuu kauppakeskustonttiin sekä erityisasumiseen tarkoitettuun palveluasuntotonttiin.

### Suunnitelma

Torialue liittyy länsipuolella parhaillaan rakenteilla olevaan Yliskylän puistokatuun. Yliskylän puistokadun länsipuolelle Haltiamännynntorin kohdalle rakennetaan uusi kauppakeskus. Tulevan kauppakeskuksen pääsisäänkäynti on Haltiamännynntorin kohdalla. Haltiamännynntorin pohjois- ja itäreunan kaupparakennukset puretaan ja tilalle on kaavoitettu asuinkerrostalojen korttelialue. Eteläpuolella on säilyvä erityisasumisen palveluasuntotontti.

Torialueen pohjoisreunassa on Kiiltomadonpolun kulkuyhteys, joka jatkuu tonttialueiden läpi. Tonttialueella Kiiltomadonpolun kulkuyhteys on kaavamääräyksellä yleiselle jalankululle ja pyöräilylle varattua alueen osaa. Torialueen keskellä olevan viheralueen reunassa on pieni oleskelualue penkkeineen.

Haltiamännynntorin päällysteenä käytetään betonikiveä, nupukiveä ja noppakiveä. Torin keskialueen 0,4 metriä korkea tukimuuri on harmaata luonnonkiveä. Muurin päälle asennetaan penkkejä. Säilytettävän männyn ympäristö nurmetetaan.

Haltiamännynntorin pylväsvalaisimien lisäksi kaarevan tukimuurin edustalle betonikiveykseen asennetaan 10 kpl maavaloja. Torin keskellä oleva mänty valaistaan kohdevaloilla kahdesta eri suunnasta. Kohdevalaistuksen sijoittelulla häikäisy rakennuksiin on minimoitu.

### Vuorovaikutus

Katusuunnitelma on laadittu yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa. Katusuunnitelmaluonnos on lähetetty kommentoitavaksi lähialueen kiinteistöille ja Laajasalo-Degerö Seura ry:lle. Lisäksi katusuunnitelmaluonnos on ollut esillä rakennusviraston internetsivulla 30.1.–3.2.2017 välisen ajan.

Katusuunnitelman nähtävillä olosta on ilmoitettu kirjallisesti suunnittelualan kiinteistöjen omistajille, sekä Laajasalo-Degerö Seura ry:lle.



11.04.2017

Katusuunnitelma on ollut nähtävillä maankäyttö- ja rakennusasetuksen 43 §:n mukaisesti 8.–21.3.2017 välisen ajan.

Katusuunnitelmasta ei ole tehty muistutuksia.

#### Kustannukset ja aikataulu

Katusuunnitelman rakennuskustannukset ovat yhteensä noin 332 000 euroa (alv 0 %).

Vuotuiset ylläpitokustannukset katualueilla ovat yhteensä noin 2 000 euroa (alv 0 %).

Haltiamännyntorin rakentamisen ajankohta riippuu torin itä- ja pohjoisreunalla olevien tonttien rakentamisen aikataulusta. Tällä hetkellä tonttien rakentamisaikataulu ei ole tiedossa.

Hanke rahoitetaan talousarvion kohdasta 8 03 08 uudisrakentaminen.

#### Esittelijä

osastopäällikkö  
Silja Hyvärinen

#### Lisätiedot

Ismo Rantanen, projektinjohtaja, puhelin: 310 38570  
ismo.rantanen(a)hel.fi

#### Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro 30614/1
- 2 Suunnitelmapiiustus nro 30614/1

#### Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

#### Otteet

**Ote**  
Asianosaiset

Kaupunginosayhdistys  
Rakennusviraston arkisto

#### Otteen liitteet

Esitysteksti  
Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Esitysteksti



11.04.2017

## MUUTOKSENHAKUOHJEET

### 1

#### MUUTOKSENHAKUKIELTO

**Pöytäkirjan 127, 128, 129, 130, 135, 136, 137 ja 138 §:t.**

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

### 2

#### MUUTOKSENHAKU HANKINTAPÄÄTÖKSEEN

**Pöytäkirjan 131 ja 139 §:t.**

Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea päätökseen muutosta vaatimalla hankintaoikaisua tai tekemällä valituksen markkinaoikeudelle taikka molemmat.

#### OHJEET HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

##### Oikaisuvaatimusaika

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta ratkaisusta.

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen ei estä vaatimasta hankintaoikaisua.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianton tapahtuneen myöhemmin.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.



11.04.2017

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

### Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolta hankintaoikaisua vaaditaan, on Helsingin kaupungin yleisten töiden lautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

### Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Hankintaoikaisuvaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankintaoikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisua vaativa haluaa vedota vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

### Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.



11.04.2017

---

## VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUDELLE

### Valitusaika

Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianto tapahtuneen myöhemmin.

Hankintaoikaisun vireilletulo ei vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosaisella on oikeus hakea muutosta valittamalla markkinaoikeudelle.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

### Valitusviranomainen

Valitus tehdään markkinaoikeudelle.

Markkinaoikeuden asiointiosoite on seuraava:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5  
00520 HELSINKI  
Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi  
Faksinumero: 029 56 43314  
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5  
Puhelinnumero: 029 56 43300

### Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.



11.04.2017

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

### **Ilmoitus valituksen tekemisestä hankintayksikölle**

Valittajan tai hänen edustajansa on ilmoitettava kirjallisesti hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeudelle.

Ilmoitus on tehtävä osoitteeseen:

Sähköpostiosoite: [helsinki.kirjaamo@hel.fi](mailto:helsinki.kirjaamo@hel.fi)

Postiosoite: PL 10  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.



11.04.2017

### Odotusaika

EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

### Oikeudenkäyntimaksu

Markkinaoikeus perii asian käsittelystä maksua 2000 euroa, jos hankinnan arvo on alle 1 miljoona euroa; 4000 euroa, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja alle 10 miljoonaa euroa; ja 6000 euroa, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.

### Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

## 3

### OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

#### Pöytäkirjan 132 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

#### Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

#### Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.



11.04.2017

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

### Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin yleisten töiden lautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

### Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

### Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.



11.04.2017

## VALITUSOSOITUS

### Pöytäkirjan 133 ja 134 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

#### Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

#### Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

#### Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

#### Valitusviranomainen

Postiosoite  
PL 1500  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
rakennusvirasto@hel.fi

Käyntiosoite  
Elimäenkatu 5  
Helsinki 51  
<http://www.hel.fi/hkr>

Puhelin  
+358 9 310 1661  
Faksi  
+358 9 310 38674

Y-tunnus  
0201256-6

Tilinro  
FI0480001200058890  
Alvno  
FI02012566



11.04.2017

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi  
Postiosoite: Radanrakentajantie 5  
00520 HELSINKI  
Faksinumero: 029 56 42079  
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5  
Puhelinnumero: 029 56 42000

### Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.



11.04.2017

## Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 250 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

## Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

## 5 VALITUSOSOITUS

### Pöytäkirjan 140 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

### Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

### Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.



11.04.2017

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

### Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi  
Postiosoite: Radanrakentajantie 5  
00520 HELSINKI  
Faksinumero: 029 56 42079  
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5  
Puhelinnumero: 029 56 42000

### Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutosta siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä



11.04.2017

- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

### Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 250 euron oikeudenkäyntimaksun.

### Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13

Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.



11.04.2017

---

## Yleisten töiden lautakunta

Terhi Koulumies  
puheenjohtaja

Janne Penttinen  
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Tuomo Valokainen

Matti Kopra

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaa-  
mossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 25.04.2017.